

Visszatükröződnek az árakban a béremelések

Folytatódott a drágulás: az infláció áprilisban ötéves csúcsra hágott Romániában

FOTÓ: SÁNDOR CSILLA

Az infláció 2013 áprilisa óta nem látott magasságokba nőtt a múlt hónapban, a friss gyümölcs és a zöldségkonzervek drágultak a legnagyobb mértékben. Többek között a szociálliberális kormány által a közszférában végrehajtott béremelések hajtják felfele az árakat.

A szakemberek szerint elsősorban a kormány intézkedései vezethettek oda, hogy éves szinten 5,2 százalékra nőtt áprilisban az infláció, míg márciushoz mérten 0,5 százalékos volt a pénzromlás üteme. Mint az Országos Statisztikai Intézet (INS) a legfrissebb pénzromlási adatok ismertetésekor emlékeztetett, 2013 áprilisa óta nem volt 5,2 százalékos a pénzhiágulás.

Havi szinten az étel drágult a leginkább

A tavalyi negyedik hónaphoz viszonyítva idén áprilisban a legnagyobb mértékben, 7,2 százalékkal a nem élelmiszer jellegű termékek drágultak. Az élelmiszerek ára 4 százalékkal, a szolgáltatásoké 2,8 százalékkal nőtt. Az egy hónappal korábban regisztrált árakhoz képest a friss gyümölcs és a zöldségkonzervek drágultak a legnagyobb mértékben, olcsóbb lett viszont a cukor és a tojás. A statisztikai intézet adatai szerint a gyümölcsök és gyümölcskonzervek 2,66 százalékkal, a zöldségek és zöldségkonzervek 1,46 százalékkal kerültek többbe áprilisban, mint egy hónappal korábban. A kenyér 0,43 százalékkal, a krumpli 0,89 százalékkal, a méz 0,52 százalékkal lett drágább. Voltak olyan élelmiszerek, amelyek olcsóbbak lettek, például a tojás (-6,89 százalék) vagy a cukor (-2,06 százalék). Kisebb mértékben csökkent a liszt, a bab és a citrusfélék ára. Áprilisban az előző hónaphoz viszonyítva összességében 0,18 százalékkal nőttek az élelmiszerárak.

Unió csúcs

Az Európai Unió statisztikai hivatala (Eurostat) legfrissebb adatai szerint uniós viszonylatban Romániában nőttek áprilisban a leggyorsabban a fogyasztói árak, miközben a drágulás üteme az euróövezetben és összességében véve az Európai Unióban is lassult. A hivatalos tájékoztatás szerint a 19 országot tömörítő eurózónában 1,2 százalékkal nőttek a fogyasztói árak tavaly áprilishoz képest, ez 0,1 százalékponttal alacsonyabb a márciusi 1,3 százaléknál, de a februárban elért, 14 havi mélypontot jelentő 1,1 százalékosnál 0,2 százalékponttal magasabb. A 28 tagú unióban 1,4 százalékkal nőttek a fogyasztói árak az egy évvel korábbihoz képest. Márciusban 1,5 százalékra, februárban 1,4 százalékra, januárban pedig 1,6 százalékra rúgott az éves összevetésű ár-emelkedés. A legalacsonyabb éves rátát Cipruson (-0,3 százalék), Ír-

Tavaly decemberben 3,3 százalék volt az éves infláció, azóta folyamatosan emelkedik. A várakozásokhoz képest gyorsabb ütemű infláció miatt ugyanakkor a BNR az idén már háromszor emelte az alapkamatot, amely jelenleg 2,50 százalék.

országban (-0,1 százalék) és Portugáliában (0,3 százalék) mérték, míg a legnagyobbat Romániában (4,3 százalék), Szlovákiában (3,0 százalék) és Észtországban (2,9 százalék).

A vásárló minden üzletben áremelkedéssel szembesül, így a fizetés hamarabb odalesz, mint gondolná

Nem túl derűs kilátások

Rossz hír, hogy a drágulási hullám Romániában minden valószínűség szerint folytatódik. A Román Nemzeti Bank (BNR) is enyhén, 3,5 százalékról 3,6 százalékra emelte a 2018. decemberi inflá-

emelések elkerülhetetlenek, de visszatükröződnek az árakban.

„Nem hiszem, hogy valaki megtudná állítani a romániai fizetésemeléseket, csak mérsékelni tudjuk az ütemet. A jegybank nem ellenzi a béremeléseket, de mindig odafigyelést kérünk. Hogyan tudnánk megállítani az orvosok elvándorlását, ha nem emeljük a fizetéseiket? Hogyan tudnánk megállítani a kórházi korrupciót, ha nem fizetésemelésekkel? De figyelmesnek kell lennünk, mert a munkaerőpiacon kialakult feszültségek által generált fizetésemelések előbb vagy utóbb vissza fognak tükröződni az árakban” – fogalmazott a jegybankelnök.

Az előző inflációs jelentés különben még azzal számolt, hogy idén decemberben 3,5 százalékos lesz a pénzhiágulás, míg a csúcsot a második negyedévben éri el, amikor 5 százalékgig kúszik. A múlt pénteken bemutatott kiadásban már 3,6 százalékos inflációt vetítenek előre az év végére, miután a második és a harmadik negyedévben is 5 százalék körül fog alakulni a mutató, és az utolsó negyedévben fog csak mérséklődni a pénzromlás üteme.

Tavaly decemberben 3,3 százalék volt az éves infláció, azóta folyamatosan emelkedik. A várakozásokhoz képest gyorsabb ütemű infláció miatt ugyanakkor a BNR az idén már háromszor emelte az alapkamatot, amely jelenleg 2,50 százalék.

Politikai csörte tárgya

Az európai uniós szinten is kiugróan magas inflációs ráta politikai csörte tárgyat is képezi az államfi és a kormánypártok között. Klaus Johannis elnök a szociálliberális kormány adócsökkentéseket és

közalkalmazotti béremeléseket egyidejűleg bevezető, szerinte vitatható gazdaságpolitikáját tette felelőssé és Viorica Dăncilă miniszterelnök lemondását követelte. A kormányzó szociáldemokraták azonban az államfi vádaskodását a jövő évi elnökkválasztási kampány előszelének tekintik, és a jegybankot bírálták, amiért nem lép fel hatékonyabban az infláció megfékezése érdekében. Dăncilă az infláció emelkedésének okát firtató újságírói kérdésre válaszolva azt mondta, meg kell nézni, mi drágult áprilisban. „Miért nem nézzük még régebbre? Az előző hónaphoz képest 0,3 százalékos az emelkedés. Nézzék meg az április elsejei drágulásokat, és megértik, miért” – idézi a Mediafax hírügynökség a kormányfi rövid reakcióját.

Közben megszólalt a témában a Nemzeti Liberális Párt (PNL) is, Ionel Dancă Facebook-bejegyzésben fogalmazta meg, hogy az Országos Statisztikai Intézet 5,2 százalékos inflációról szóló bejelentése megsemmisíti Liviu Dragnea, a Szociáldemokrata Párt elnökének propagandáját, miszerint nőtt a vásárlóerő és gyarapodott a gazdaság. „Az infláció nem tesz különbséget a közalkalmazottak és a magánszektor dolgozóinak között, vagy azok között, akiknek nőttek a fizetéseik és azok között, akiknek meg nem. Mindenkit sújt, a leginkább azokat, akiknek alacsony a jövedelmük. Liviu Dragneának abba kell hagynia a kamuzást a vásárlóerő növekedéséről, és azonnal véget kell vetnie a katasztrofális gazdaságpolitikának, amely keretében egy kézzel adnak, és két kézzel vesznek el a románok zsebéből” – fogalmazott a PNL szóvivője.

BÁLINT ESZTER

A fizetések 15 százalékot meghaladó ütemben nőttek

Márciusban elérte a 4488 lejt a bruttó átlagbér, ami nettó értékben 2704 lejt jelent. Utóbbi 217 lejjel (8,7 százalékkal) több mint amennyit a romániai alkalmazottak egy hónappal korábban hazavihettek, tavaly márciushoz viszonyítva pedig 15,5 százalékos a gyarapodás – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) által nyilvánosságra hozott legfrissebb adatokból. A nagynak mondható emelkedés többnyire annak tudható be, hogy a közszférában a bérezési törvény alkalmazása nyomán nőttek a fizetések: az egészségben és a szociális ellátás terén az alkalmazottak 22,3 százalékkal, a tanügyben dolgozók pedig 18,4 százalékkal vihettek többet haza, mint egy hónappal korábban. A legnagyobb nettó átlagbér változatlanul az IT-szektorban volt, ahol elérte a 6689 lejt, a legkevesebbet, nettó 1541 lejt pedig a vendéglátásban dolgozók vihették haza. Idén márciusban a gazdaság szinte valamennyi ágazatában nőttek a fizetések. A legnagyobb emel-

kedésnek a dohányiparban dolgozók örvendhettek, ők 32,1 százalékkal vittek többet haza, mint egy hónappal korábban. 16 és 26,5 százalék közötti összeggel nőttek eközben a bérek a biztosítások, viszontbiztosítások és nyugdíjalapok (leszámítva az állami társadalombiztosítási rendszert), ingatlanközvetítés, nyers kőolaj és földgáz kitermelése, valamint az italgártás terén. 11 és 15 százalék közötti növekedés volt eközben a műanyaggyártás, a fémfeldolgozás, a vízgazdálkodás ágazatában, a kiadónál vagy a közlekedési eszközöket gyártó cégeknél. Voltak ellenben olyan gazdasági szektorok is, ahol márciusban csökkentek a fizetések az előző hónaphoz képest. 3,3 százalékkal vittek kevesebbet haza a mezőgazdaság, vadászat és az azokhoz kapcsolódó tevékenységek terén dolgozók, miközben a film- és tévéműsorgyártásban, illetve zenekiadásban dolgozók 2,8 százalékkal, míg a távközlés terén 1,8 százalékkal zsugorodtak a fizetések.